

Nr 151.

Av herr Spångberg m. fl., angående upphävande av gällande bestämmelser om tillämpning för riket i dess helhet av den i 13 § ordningsstadgan för rikets städer föreskrivna anmälningsplikt.

Före 1932 funnos inga sådana inskränkningar i rätten att å den egentliga landsbygden anordna offentliga nöjeställningar, som enligt ordningsstadgan gällde för motsvarande anordningar i städer. Det fanns vare sig skylldighet att söka tillstånd eller anmälningsplikt för anordnande av sådan nöjeställning. Den ekmanska regeringens förslag om ordningsstadgans tillämpning även för landsbygden möttes av ett enigt motstånd från arbetarhåll liksom den möttes av motstånd från landskommunernas förbund.

I riksdagen föreslog såväl socialistiska (dåvarande kommunistiska) gruppen i motion av Spångberg m. fl. som socialdemokratiska gruppen i motion av herr Pettersson i Hällbacken m. fl. avslag å det framlagda förslaget.

I den *socialdemokratiska motionen* framhölls: »Med fullt fog har sålunda från olika håll gjorts gällande, att något verkligt behov av vidgade författningsbestämmelser på ifrågavarande område icke föreligger.»

I den *socialistiska motionen* konstaterades att regeringens återopande av önskemål att upprätthålla ordningen fullständigt hängde i luften, då inga störningar förekommo, som kunde motivera den föreslagna åtgärden, utan att man tvärtom överallt kunde konstatera en utomordentligt hög möteskultur.

Styrelsen för landskommunernas förbund avstyrkte förslaget under framhållande av »att förslagets genomförande komme att verka hämmande på de kulturella rörelserna som egentligen äro de, som ha upptagit och utföra kampen mot de osunda folknöjena» samt att »det icke går att bekämpa de sämre nöjena med förordningar och polismakt».

Den kritik som framfördes mot förslaget har visat sig fullt berättigad.

Sedan riksdagen år 1932 antagit kungörelse angående tillämpning för riket i dess helhet av vissa bestämmelser i ordningsstadgan för rikets städer har det på många platser klagats över rent olidliga förhållanden på grund av det tilltagande polisväldet med åtföljande dryga kostnader som detta medfört.

Genom stadgandet om polismyndighets tillstånd för ordnande av fester utestänges ofta föreningar och organisationer från att anordna sådana. Det blir polismyndigheterna möjligt att partiskt och godtyckligt utestänga och fördela de offentliga festmöjligheterna. Då väl nästan alla organisationer, både politiska-, fackliga-, nykterhets-, idrottsorganisationer o. s. v. använder sig av offentliga fester för upplysning, propaganda och ekonomianskaffning förstås det av sig självt hur orättvist de organisationer ställas som

berövas dessa möjligheter, och hur oriktigt det är att lägga sådana avgöranden i polismyndigheternas händer. Bestämmelsen om polismyndigheternas tillstånd bör därför ersättas med endast anmälningsskyldighet.

Vad som väcker största förbittring och som måste verka neddragande på festprogrammen äro de kostnader organisationerna ha att erlägga för polisbevakning o. dyl. Det är nämligen så, att myndighet, som beviljar festtillställning, ofta föreskriver ett visst antal polismän på festarrangörernas bekostnad. En stor del av inkomsten går då till täckande av dylika kostnader. Dessa poliskommenderingar torde aldrig ha varit till någon nytta, utan medför jämte dryga kostnader endast en många gånger onödig förgärlig väckande polisuppsikt. I hur hög grad detta senare kan åstadkommas bevisar den i hela landet kända »Nol-historien», då 8 polismän kommenderats att bevaka en kvinnoklubbs danstillställning, vilket medförde att ungdomens feststämning förbyttes i en stämning av allmän förgärlig.

Vid anmälningsplikt kan det givetvis stå polismyndighet fritt att till en festtillställning beordra polis, men kostnaderna för dessa bör ej läggas på arrangörerna såvida dessa förklara sig villiga att själva upprätthålla ordningen vid festtillställningen.

Då en organisation önskar svara för ordningen vid en av densamma anordnad fest, bör den ha denna rätt utan kostnader för onödig polisbevakning.

Med stöd av vad ovan anförts föreslå vi,

att riksdagen i skrivelse till regeringen måtte hemställa om utredning och förslag till nästa års riksdag om att den i paragraf 13 i ordningsstadgan för rikets städer föreskrivna plikt att inhämta tillstånd upphäves för de delar av landet, där denna icke tillämpades före 1 aug. 1932, och att de organisationer, som anordna fester och danstillställningar, och som själva önska svara för ordningen genom utsedda ordningsmän äga rätt att göra detta och därigenom befrias från kostnader för poliskommenderingar till festplatsen.

Stockholm den 17 jan. 1936.

Aug. Spångberg.

Arv. Olsson.

Albin Ström.

Torsten Henrikson.

Victor Herou.

K. Kilbom.

Nils Flyg.

Verner Karlsson.